

Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

21 липня 2011 року № 27 (399)

ПРОЩА

У ЗАРВАНИЦІ МОЛИЛИСЯ ЗА КРАЩУ ДОЛЮ ДЛЯ УКРАЇНИ

Л.ВОРОНЕЦЬ

16–17 липня відбулася Всеукраїнська проща до Марійського духовного центру, що в селі Зарваниця Теребовлянського району Тернопільщини, у якій взяло участь близько 150 тисяч паломників майже з усіх областей України, а також країн близького та далекого зарубіжжя.

Цьогоріч велелюдне паломництво вперше об'єднало Всеукраїнську та Молодіжну прощі, тож серед прибулих до Зарваниці було дуже багато юнаків і дівчат у національних строях. У величавому дійстві брало участь найвище духовенство Української греко-католицької церкви на чолі з її Предстоятелем Блаженнійшим Святославом (Шевчуком). Разом із ним на всіх заходах прощі був присутній почесний гість, архієпископ Барселони, його емінеція Луї Кардинал Мартінес Сістак.

Як повідомляє прес-служба Тернопільської ОО Конгресу Українських Націоналістів, "цьогорічне паломництво було насичене різноманітними зустрічами та подіями. 16 липня біля парафіяльної церкви відбулася зустріч духовенства із молоддю, концерт духовної пісні "Відлуння", на площі біля Марійського Собору люди молилися на вервицю. Ввечері віруючі організували похід зі свічками до чудотворного місця, де служився молебень до Богородиці, відтак пройшли нічні молитовні чування".

Звертаючись до молодих прочан, глава УГКЦ Блаженніший Святослав, зокрема, закликав їх "бути непосидючими й активними християнами, розрухати нашу Церкву та Українську державу, ніколи не миритися з половинчатими речами і вимагати від усіх та від себе відповідно до сил і можливостей".

У духовному паломництві взяли участь Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь із дружиною Лесею, а також члени Головного проводу КУН Іван Білах, Володимир Ткач та Іван Віват, повідомляє прес-служба ТОО Конгресу і зазначає, що найвелелюднішою стала святкова ранкова Архієрейська літургія, яку 17 липня очолив Предстоятель УГКЦ. Крім керівництва і членства Конгресу, у Всеукраїнській прощі брало участь чимало політиків, зокрема, третій Президент України Віктор Ющенко, голова політради партії "Наша Україна" Валентин Наливайченко та інші.

Своїми враженнями від прощі ми попросили поділитися Голову Конгресу Степана Брацюня.

– Усі дійства цьогорічного велелюдного паломництва відбувалися під знаком духовної єдності, – зазначив пан Брацюнь. – У Зарваниці люди молилися за кращу долю для Української держави. Запорукою успішного державотворення є духовні цінності, які сповідує вся нація, – український патріотизм, християнська мораль, віра. Саме на таких засадах можна об'єднати український народ, виховати справжніх високосвідомих громадян, для яких Україна дійсно буде понад усе. Тож десятки тисяч людей просили у Всевишнього не лише Божої благодаті для себе і своїх рідних, а й для всієї України та її народу.

Для кожного паломника Всеукраїнська проща – це дорога духовного очищення, утвердження у вірі, надії та любові. Як сказав Предстоятель УГКЦ, "проща є іконою нашого життя, яка допомагає побачити невидиме і відкриває духовний світ".

На світлинах: серед паломників – багато молоді; серед прочан (зліва направо) Голова Конгресу Степан БРАЦЮНЬ, голова Тернопільської ОО КУН Іван БІЛАХ, голова Тернопільської міської організації Конгресу Володимир ТКАЧ

ОФІЦІЙНО

ЮЩЕНКО ЗАХИСТИВ У СУДІ СВІЙ УКАЗ ПРО БОРЦІВ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

Окружний адміністративний суд міста Києва підтвердив законність указу Президента України Віктора Ющенка про визнання воїнів Організації Українських Націоналістів (ОУН) і Української Повстанської Армії (УПА) учасниками боротьби за незалежність України.

Про це повідомив представник Віктора Ющенка у суді В'ячеслав Мартинюк. Він розповів, що суд не задовольнив позов Наталії Вітренко про нібито незаконність цього указу.

"У даній справі позивач Наталія Вітренко намагалася обгрунтувати нібито незаконність підписання Президентом Віктором Ющенком указу про вшанування борців за незалежність України. Однак суд виніс законне обгрунтоване рішення і підтвердив абсолютну правомірність цього указу", – сказав Мартинюк.

Як відомо, п'ятого липня Окружний адміністративний суд м.Києва ухвалив рішення про залучення Віктора Ющенка в якості третьої особи на стороні відповідача у справі скасування згаданого указу.

Нагадаємо, Віктор Ющенко видав указ про вшанування борців за незалежність України 28 січня 2010 року.

Крім вояків ОУН і УПА, борцями за українську Незалежність було також визнано членів формувань Української Центральної Ради, Української Народної Республіки, Західно-Української Народної Республіки, Української держави Гетьманату, Української військової організації, Організації народної оборони "Карпатська Січ", Української Головної Визвольної Ради й інших військових формувань, які боролися за незалежність України.

СУД ПРИЗУПИНИВ ЛІКВІДАЦІЮ УКРАЇНОМОВНИХ ШКІЛ НА ДОНБАСІ

Тринадцятого липня Донецький апеляційний адміністративний суд зупинив рішення Макіївської міськради про ліквідацію трьох шкіл із українською мовою викладання. Про це повідомила заступник Голови Конгресу Українських Націоналістів, голова Донецької ОО КУН Марія Олійник, яка була представником позивачів на цьому процесі.

Суд скасував постанову Центрально-Міського районного суду Макіївки Донецької області від другого червня 2011 року, якою було відмовлено в призупиненні рішення Макіївської міськради від двадцять п'ятого березня 2011 року про ліквідацію трьох україномовних шкіл №№ 3, 27, 100. Рішення адміністративного суду оскарженню не підлягає.

"Це рішення – перша, дуже важлива перемога у нашій боротьбі за збереження україномовних шкіл на Донеччині, а також свідчення того, що український суд дійсно може захистити права громадян", – підкреслила Марія Олійник.

Власна інформація

Дорогі читачі! Продовжується передплата на газету "Нація і держава" на 2011 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2011 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 5,01 грн., на 3 місяці – 15,03 грн., на 6 місяців – 30,06 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

ДУХОВНІСТЬ

ХРАМ, ЩО ВОСКРЕС НА ЗЕМЛІ І В ДУШАХ

Прикордонне село Галівка в Старосамбірському районі на Львівщині сьогодні займає менше кілометра квадратної площі і не має навіть сотні мешканців. Колись воно знало й кращі часи: було великим, багатим і процвітаючим. Занепадати почало на початку 80-х років минулого століття, бо потрапило до списку "неперспективних" – існувала така партійна програма в радянські часи, метою якої було знищення українських сіл. До сіл, яким було винесено цей страшний вирок, не прокладали доріг. Там не будували газопроводів, магазинів, закривали школи, згортали сільськогосподарське виробництво. Одне слово, робилося все для того, щоб люди, не маючи елементарних умов для проживання і праці, самі покидали рідні домівки й переселялися до міста або в села перспективніші. Тому, коли в січні 1982 року тут згоріла церква Зіслання Святого Духа, влада не дуже занепокоїлася. Мовляв, невелика втрата, адже скоро тут і людей не буде. Та й кого в ті часи тотального "наукового" атеїзму могла хвилювати церква?

Пожежа була страшною. Все згоріло вщент, розплавилися навіть металеві речі, що були в храмі. Однак дивом вціліло Євангеліє. Побожні люди вважали це особливим знаком: храм мусить стояти тут знову. Але минав час. Молодь втікала в міста. Старі вмирали. Село занепадало.

Свіжий вітер перемін на початку дев'яностих приніс селянам нові надії і сподівання. Знову згадали про вціліле у вогні Євангеліє, вирішили будувати церкву. Але спочатку нове життя закрутило всіх у своєму вирі, а потім економічні кризи змушували людей думати лише про те, щоб вижити. Будівництво храму поволі відсунулося на задній план. І, можливо, так би все й залишилося, якби не священик Тарас Федорович. Не раз заводив він мову зі своєю паствою про те, що храм – це щось значно більше, ніж просто місце для молитви. Храм зводять спочатку в душі, і дзвони саме того храму кликатимуть до рідного порога їхніх дітей та онуків, будитимуть пам'ять, єднатимуть рід. Так, перейнявшись доброю ідеєю, з ласки Божої невеличка громада Галівки три роки тому закала перший камінь під фундамент нової церкви.

Церква Зіслання Святого Духа в с.Галівка

З труднощами зіткнулися майже відразу. Найгірше, що не було кому працювати на будові, адже з тієї горстки мешканців, які залишилися в селі, майже 90 відсотків – пенсіонери. Постійно відчували й брак коштів, бо не такі вже й великі датки могла зробити громада. Однак на цю будову таки справді була воля Божа: зголосилися вихідці з села, які вже давно в ньому не проживають, інші меценати, серед яких приватні підприємці, керівництво лісогосподарського підприємства, мешканці навколишніх сіл і навіть незнайомі люди, які почули про цю архиважливу справу. Так, Благодійний фонд Андрія Лопушанського виділив кошти на вівтарний образ. Самі ж галівчани постановили собі вносити щомісячну лепту із своїх невеликих доходів. Отак, з громади по нитці, постав у Галівці храм, точнісінько такий, який стояв тут до 1982 року.

Нарешті настала довгоочікувана мить – освячення церкви. Шкода, що не дожив до цього часу отець Тарас Федорович, зате якою величною й світлою є пам'ять про нього. Давно Галівка не приймала скільки гостей. А їхали ж здебільшого не в гості – додому. Аж не вірилося, що так багато цвіту дало Україні нині маленьке галицьке село. Є він і в Києві, й на Дніпропетровщині, на Миколаївщині та в інших регіонах України, не кажучи вже про обласний та районний центри, сусідні райони та села. Навіть до далекого Архангельська закинула доля галівчан.

Новозбудований храм освятив Владика Ярослав Приріз. Затамувавши подих, слухали присутні декрет владики Самбірсько-Дрогобицької єпархії:

– Нехай ця святиня довіку свідчить про віру побожного українського народу та його любов до своєї Батьківщини – України, – сказано в ньому.

Особливо зворушила присутніх проповідь владики Ярослава, яку він виголосив після архієрейської літургії, в якій взяло участь близько двох десятків священиків. Владика наголосив, що за свою багатовікову історію український народ не раз перетерпів знущання і масове винищення, але кожного разу, як казковий птах, воскресав і відроджувався до життя, що як найбільшу цінність беріг він свою прадавню культуру і свою святу віру, і що власне той скарб, який і надалі охоронить його від усякої біди, маємо передати своїм нащадкам.

Леся РУПНЯК

Учасники таборування

Біля монументу захисникам Карпатської України

Загальна збірка табору

ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР КОНГРЕСУ У ЗАКАРПАТТІ

З 12 по 17 липня неподалік села Кваси Рахівського району Закарпатської області відбувся таборовий вишкіл молодого активу Конгресу Українських Націоналістів.

Табір був розташований на карпатському високогір'ї. Програма табору виявилась насиченою і різноманітною, спрямованою і на фізичний, і на ідеологічний вишкіл молодих націоналістів. Організатором табору виступив Секретаріат Головного Проводу за сприяння Закарпатської обласної організації КУН.

Голова КУН Степан БРАЦЮНЬ (у центрі) з учасниками таборування

14 липня учасники таборування здійснили поїздку на Красне Поле, де поклали квіти до пам'ятного знаку загиблим захисникам Карпатської України, а 15 липня табір здійснив сходження на Говерлу, яке було присвячене 21-й річниці ухвалення Декларації про державний суверенітет України.

Щодня молоді націоналісти слухали лекції на різноманітні теми, зокрема, з ідеології українського націоналізму, націоналізму у сучасному світі, історії національно-визвольних змагань закарпатських українців, основ психоінформатики та ін.

16 липня табір відвідав Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь. Він привітав молодь з річницею видатної події: 16 липня 1990 року Верховна Рада України ухвалила Декларацію про державний суверенітет України. "Ми усвідомлювали, – зазначив Голова Конгресу, – що це був перший важливий крок до реальної Незалежності України, отже, це була велика перемога українського народу на шляху його боротьби, його поступу до Волі." Степан Брацюнь наголосив на необхідності поповнення лав партії молоддю. "Лідер Конгресу та його засновниця Слава Стецько завжди відводила велику роль молоді. Адже сама була вихованкою ОУН-"Юнацтва", бачила, як з юнаків і дівчат поставали незламні лицарі, провідники національно-визвольного руху. Тому сьогодні відповідально заявляю: в планах Конгресу – підготувати, виплекати майбутню еліту України. Прошу вас сприйняти ці слова з усією відповідальністю". Голова Конгресу зазначив, що особисто сприятиме найактивнішим молодим партійцям реалізовуватись через КУН.

Завершилось таборування святковою вечерею, під час якої організатори табору почастували усіх смачною місцевою стравою – бограшем.

Прес-служба КУН

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-33-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

НЕСКОРЕНІ

Марія БАЗЕЛЮК

Спогади Богдана Качора – це, на мій погляд, насамперед свідчення незнищенності українського духу. Згадуючи найпохмуріші моменти свого життя, коли смерть чатувала на нього щодня, він не втрачає почуття гумору і, немов би глузуючи над смертельною небезпекою, розповідає, завдяки чому вижив, мовляв, "вирвався грабареві з-під лопати". І як тут не згадати наших славних попередників – козаків, які сміялися смерті в очі, демонструючи, що їхній дух не занепав і воля до боротьби не вмерла. Тож пан Качор – гідний їхній нащадок і за відвагою, і за оптимізмом. Утім, і на 87-му році життя його енергії, завзяттю, блискавичній реакції можуть позаздрити тридцятирічні. Така вже генетика давнього українського роду.

Богдан Качор родом із села Лешнів Бродівського району Львівщини. Навчався у школі – спочатку за Польщі, згодом – за совєтів. А національне виховання одержав у патріотичній родині, в українських молодіжних організаціях, у "Просвіті". Цілком закономірно, що ще підлітком належав до юнацької сітки ОУН, одержав навички підпільної праці, особистої дисципліни та відповідальності. Його затримав агент гестапо, що працював під маскою "свого хлопця", саме в той час, коли пан Богдан, на той час – зв'язковий ОУН, перевозив підпільну літературу. Арешту, вважає він тепер, можна було б уникнути, попросту втекти, якби ж знався на хитрощах отих відступників-запроданців. Проте – не сталося. Далі була тимчасова тюрма у Бродах, гестапо – в Золочеві, де перебував протягом двох місяців, в'язниця на Лонцького у Львові. Першого жовтня 1943 року Б.Качора разом з іншими в'язнями відправили до концтаборів. Спочатку це був Біркенау. А за тижнів два – Аушвіц. Тут Богдан Качор одержав концтабірне тавро – в'язничний номер 154754.

Ось як він розповідає про вишуканий садизм, до якого вдавалися нацисти в Освенцімі (польська назва Аушвіцу): "Там був так званий одинадцятий блок, на території якого розстрілювали і вішали в'язнів. Була розстрільна стінка, стояла шибениця. Як закінчувалася екзекуція і тіла жертв забирали, нас заганяли на те подвір'я, де лежало закривавлене вбрання. Думаю, що то було для психологічного пригнічення, щоб ми заломлювалися психічно... Очевидно і таке треба було пережити, витримати й не піддатися, бо хто піддався, то пропав. На одинадцятому блоці ми перебували протягом двох тижнів. То була така своєрідна карантина..."

В концтаборі українським політв'язням доводилося рятуватися не лише від нацистів. Як згадує Богдан Качор, часто екзекуторами українців виступали поляки, що, на його думку, було "дуже немудро". "Ми вважали їх (поляків)", – зазначає Б.Качор, – жидів, інші національності за товаришів по недолі. Наша доля була однакова... Хто робив різницю, то був дуже не мудрий. І так вони наших кількох старших в'язнів знищили. Вбили братів Степана Бандери: доктора Олексу і Василя". А це людей катували голодом і холодом, каторжною працею.

Втім, наближався фронт, і концтабори евакуювали вглиб окупованих Гітлером територій. 19 січня 1945 року Богдан Качор опинився в концтаборі Маутгаузен (№118876), перебував у робочих таборах Мальк і Ебензеє. То була Австрія . Перебування в Мельку він порівнює хіба що з Дантовим пеклом. У каменоломнях в'язні пробивали діри для фабрик. До місця праці іноді їх везли колією – відстань понад шість кілометрів, а найчастіше – гнали пішки. Праця в каменоломнях для голодних, ослаблених в'язнів була смертельною. Кати вправлялися у своєрідному катуванні, після лазні виганяючи в'язнів на тріскучий мороз, де впродовж 20–25 хвилин вони чекали на зміну білизни. "На горі був монастир бернардинів, – згадує пан Качор. – Ми дивилися і думали: "Боже, чому така несправедливість?"

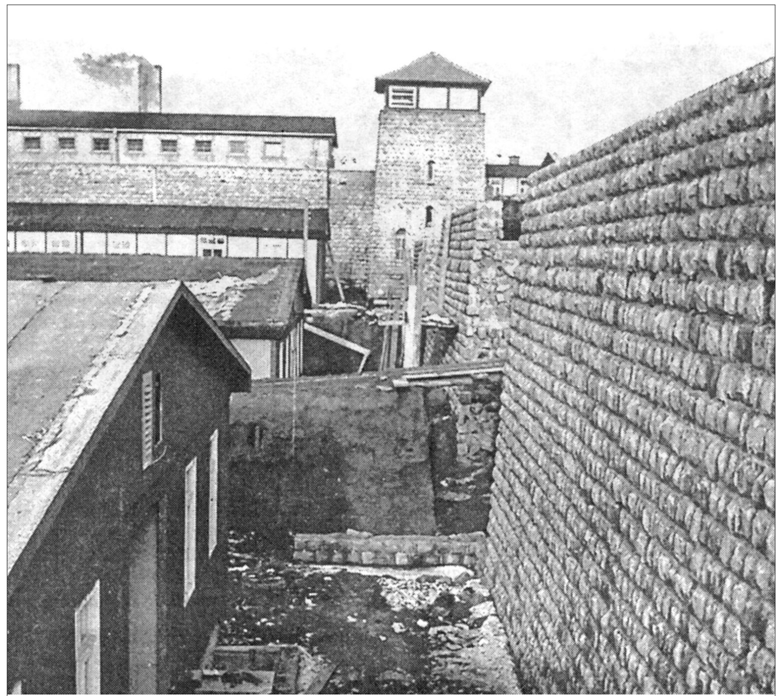
Фронт просувався, і їх знову евакуювали. Цього разу, Дунаєм. Допливли до Лінцу. Далі – пішки до Ебензеє. Те місце ще називали табором знищення. І коли вже й там пан Богдан вижив, тоді й пожартував, що вирвався грабареві з-під лопати.

Американці визволили Богдана Качора шостого травня 1945 року. Він згадує, як незадовго до цього "подобрішали" охоронці і називали в'язнів "камарад". Новоспеченим "товаришам" німці дозволяли брати все, крім зброї. "Мабуть, боялися, щоб ми їх не убили, – коментує Богдан Качор. – Проте наше виховання не було жорстоке. Ми не були такі, щоб знущатися над людьми (уже переможеними). Наша релігія і наше виховання цього не дозволяли".

Незабаром він опинився в Баварії. Закінчив торговельну школу. Паралельно навчався на економічному факультеті. Ректором був професор Мартос. Як згадує пан Качор, викладацький склад був високого рівня – професура переважно чеської школи: професор Колесса, професор Рогачевський та інші. З неймовірними пригодами, через французьке міністерство закордонних справ він зумів одержати дозвіл на виїзд до Аргентини, де проживали його батько, брат і сестра. В Буенос-Айресі закінчив університет – економічний факультет. 1975 року разом з родиною переїхав до США. Там, у Нью-Йорку, він мешкає по нині, працюючи для України і з думкою про неї. 1995 року разом із побратимами відкривав пам'ятник в'язням-українцям у концтаборі Ебензеє, членом комітету з побудови якого був від початку його створення.

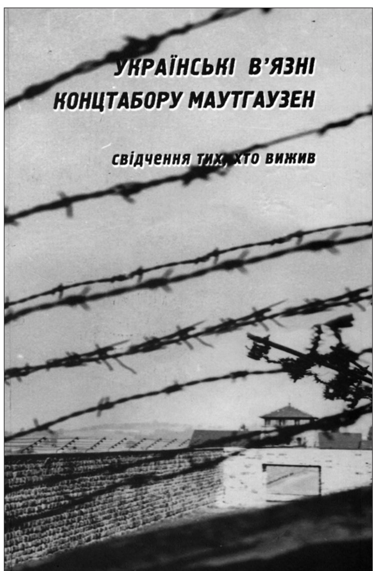
Його політичну і громадську діяльність можна вимірювати і цифрами, і фактами, але найбільше в ній – душі й безмежної відданості українській справі, якій власне й присвятив Богдан Качор усе своє життя. Як тільки зажевріло свободою, він прибув в Україну. Приїжджав щороку, допомагав і словом, і ділом. Його поради, консультації, участь у всеукраїнських заходах, виступи в аудиторіях і в пресі сприяли становленню Української держави. А фінансова підтримка національних проектів, будівництва пам'ятників, матеріальна допомога громадським організаціям і просто українцям свідчили про те, що Богдан Качор добре пам'ятає і поділяє слова видатного українського мецената початку минулого століття, який стверджував, що "Україну треба любити ще й до глибини власної кишені".

У Богдана Качора вже традиційно багато задумів і ще більше справ. Цьогоріч планує прилетіти в Україну – здоров'я начебто дозволяє. Вістка ця облетіла його друзів, побратимів і просто знайомих – журналістів, істориків, і вони чекають його з нетерпінням. Адже кожна зустріч з Богданом Качором скріплює нас духовно, зміцнює віру в українську силу, її непереможність, унапрямлює наші дії, наш поступ. Його мудрість, досвід, чітка позиція й сьогодні служать Україні.

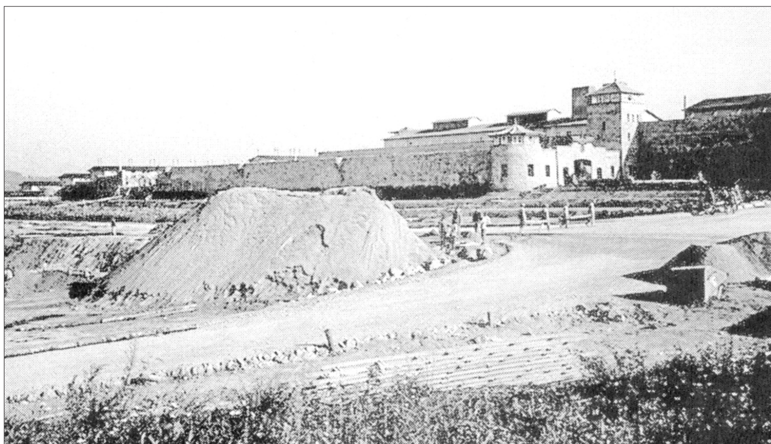
Мури концтабору Маутгаузен. 1942–1943 рр.

"...ВИРВАВСЯ ГРАБАРЕВІ З-ПІД ЛОПАТИ"

– під такою назвою опубліковано інтерв'ю з головою Світової Ліги українських політв'язнів Богданом КАЧОРОМ у книжці "Українські в'язні концтабору Маутгаузен: свідчення тих, хто вижив", яка вийшла у видавництві імені Олени Теліги. Видання готувалося до друку під егідою іменитих інституцій – Українського інституту національної пам'яті, Національної Академії Наук України, Інституту історії України та ін. До книжки ввійшли спогади, листи та усні історії про перебування українських в'язнів в одному з найжахливіших нацистських концтаборів – Маутгаузені.

В'їзд до концтабору Маутгаузен. 1942–1943 рр.

Українська делегація на урочистостях з нагоди визволення концтабору Ебензеє. Австрія, 1990 р.
Вінок несуть Степан ПЕТЕЛИЦЬКИЙ та Богдан КАЧОР

ДОВІДКА

Як зазначають дослідники нацистських концтаборів, Маутгаузен був створений в серпні 1938 року, невдовзі після "аншлюсу" Австрії. Тут здавна видобували граніт. Тож до містечка Маутгаузена було переведено близько 300 в'язнів із концтабору Дахау, які розпочали будівництво концтабору III – найтяжчого ступеня за нацистською класифікацією, який виконував функцію "вбивчого табору". Головним принципом було "знищення через працю", тобто через виснаження. Непрацездатних в'язнів, які не помирали самі, у початковий період існування табору вбивали лікарі за допомогою ін'єкцій. 1941 року тут збудували газову камеру, яку використовували для вбивства хворих і непрацездатних в'язнів, а також для проведення масових знищень. Внаслідок виснаження та епідемій помирали десятки тисяч людей. Крематорій не міг впоратися з такою кількістю трупів, і їх закопували в місцях масових поховань неподалік від табору. Напередодні визволення тут померло понад 50 тисяч в'язнів. Смертність у Маутгаузені та в його філії Ґузені була найвищою серед усіх концтаборів Третього рейху. Сьомого травня 1945 року Маутгаузен був остаточно визволений 11-ю танковою дивізією 3-ї армії США під командуванням Зайбеля.

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

АВТОРИТЕТ МОРАЛЬНОЇ СИЛИ

27 березня минуло 100 років від дня народження Михайла Сороки, а 16 червня – 40 років від дня його смерті. Про нього писали: "Цей чоловік жив і відійшов із життя мужньо, як лицар, спокійно, як учений, як світло, як святий, достойно, як державний діяч. Він міг би прикрасити будь-яку державу і заснувати будь-яку державність. Я вірю, що прийде час, коли при згадці його імені українці будуть вставати з місць і стояти мовчки й урочисто, як встають американці, коли почують ім'я Вашінгтона, угорці – почувши ім'я Кошута, а євреї – почувши ім'я Герцля".

Леся БОНДАРУК

Так написав у Німеччині 1974 року у книзі "Життя в мордовських концтаборах зблизька" єврейський письменник і колишній політв'язень Анатолій Радигін. Написав він так про українського націоналіста Михайла Сороку, який за свої переконання відсидів у радянських тюрмах і таборах майже 35 років! Авторитет цього політичного в'язня перетнув не лише рамки тюремної зони, він перетнув рамки одної національності й рамки часу.

Михайло Сорока міг спокійно робити кар'єру архітектора в Європі. Після закінчення початкової школи у рідному селі та гімназії у Тернополі він здобув диплом інженера-архітектора Празького політехнічного інституту. Міг, але вибрав іншу життєву дорогу. Двічі у 1930-х роках його засуджували поляки як члена ОУН, що боролася за державну незалежність України. А коли Львів окупували більшовики, то вони заарештовували за польськими архівами всіх, кого було засуджено за участь в ОУН. Михайлові Сороці дали 8 років ув'язнення, яке він відбував на Воркуті.

За чотири місяці до радянського арешту Михайло Сорока одружився з Катериною Зарицькою. Вони були знайомі ще з гімназійних літ. А зустрілися в Станіславській тюрмі, де Катря сиділа за причетність разом з іншими членами ОУН до вбивства польського міністра внутрішніх справ Броніслава Пєрацького. Сімейне щастя подружжя Сороки-Зарицької закінчилося його арештом. І вони більше ніколи в житті не бачили один одного вживу.

Невідомо, як би склалася доля багатьох сотень в'язнів різних національностей, якби вони не зустріли у концтаборах Михайла Сороку. Спокійний і виважений, він міг підтримати порадою – і цим врятувати життя. Створена ним 1947 року підпільна організація "ОУН-Північ" стала першим організованим спротивом в'язнів різних національностей проти сваволі тюремного режиму. "Ситуація, в якій могла опинитися Україна, виглядала нам незавидною. Найбільшим нещастям для України ми (ті, що сиділи) вважали те, що вона була обезкровленою. Значить, ми вважали, що занадто великий процент українського населення знаходиться поза межами України, щоб можна легковажити, щоб могла Україна без нього обійтися. З другої сторони, знаючи із досвіду минулого, ми були переконані, що ніхто не йшов і не прийде на наші землі, щоб дарувати волю і щастя народові. Усі переслідували свої інтереси. Отже, перед нами виникло питання, як забезпечити і зберегти від знищення українців, щоб повернути на українську територію, на випадок конфлікту", – зазначав Михайло Сорока мету "ОУН-Північ".

Цю організацію кадебісти не зуміли повністю розкрити. Організація постійно змінювала свої форми діяльності у різних таборах Радянського Союзу. До неї долучалися в'язні й інших національностей – українці здружили всіх. Аби пригасити вогнище непокори політичних в'язнів, відділити їхнє перебування від кримінальників, карально-репресивна система ГУЛАГу змушена була створити окремі табори для політичних в'язнів – так звані Особлаги. Але й там тривала боротьба за свободу, що вилилася у численні страйки, бунти і повстання.

Михайло Сорока був активним духовним натхненником повстанців, і за це його вважали ідейним патріархом політв'язнів радянських концтаборів. Влада боялася Сороку за непереборну силу впливу його авторитету на інших

М.СОРОКА

людей, за волелюбну незламну життєву позицію, за політичні погляди, що суперечили репресивно-тоталітарній політиці Радянського Союзу, за те, що був бандерівцем. "Протягом п'яти років мого ув'язнення в Омську чи Караганді, Канчетаві, я відважно йшов назустріч невідомому, зберігаючи в серці святе ім'я вчителя. – згадує колишній політв'язень-львів'янин Василь Заєць. – Я бачив його очі, його усмішку. Згадка про нього піднімала мені настрій у хвилину знемоги". А ось як написав у 1955 році в одному з листів японець Ісігакі: "Уважаемый Сорока-сан! Если вернусь на родину – буду рассказать семье. Мы навек не забываем о вас и вашу дружбу".

За організацію підпілля у радянських таборах Михайла Сороку засудили до смертної кари, але її згодом замінили на 25 років ув'язнення. З авторитетом Сороки табірна влада спочатку боролася постійними переміщеннями його що два-три місяці на нове місце ув'язнення. Бо скрізь, де був Михайло Сорока, він організовував літературні, історичні, релігійні вечори, підтримував в'язнів духовно та матеріально, ділився усім, чим мав. Як сказав свого часу відомий художник-шістдесятник Опанас Заливаха: "Михайло Сорока – то якийсь стовп, навколо якого все духовне життя оберталося".

Його талант організатора, інтелігентна, високоморальна вдача, непересічний розум, відданість справі українського визволення завжди надихали все більше нових людей до боротьби за власну державність.

В'язні любили Михайла Сороку за людяність, за вміння бути добрим другом і порадником, незалежно від того, хто ти за національністю, за прагнення до знань, начитаність і вміння поділитися своїми знаннями з іншими. "Я ніколи не сидів разом із покійним Михайлом Михайловичем Сорокою. Я лише чув про нього і про його життя від сусідів по камерах, які мали можливість з ним спілкуватися. Серед них були різні люди: одні любили Україну, другі були до неї байдужі, треті ненавиділи її, але я не пам'ятаю нікого, хто б відважився говорити щось погане про Михайла Сороку. Всі висловлювалися про нього лише з повагою, побожно. У його присутності не можна було вигадати підлість, висловити якусь гидоту, проявити слабість", – згадує Анатолій Радигін.

У середині 1960-х років КДБ застосувало іншу тактику тиску на Михайла Сороку. Вони возили його до Києва, Тернополя і Львова, влаштовували зустрічі з сином, якого він уперше побачив, коли Богданові було шість років, з рідними, водили в інститути й театри – хотіли зламати його і домогтися публічного покаяння. Цей виключний метод психологічного тиску влада застосовувала до дуже важливих історичних осіб. Сороку, гарно одягнутого, видавали за іноземного професора з Канади. Йому показували, як він може гарно та вільно жити, якщо розкається у своїх справах і помилках.

"Мене лиш би не виганяли з музеїв, зрештою, описувати одне, а оглядати – друге, – розповідав Михайло Сорока у листі дружині Катерині Зарицькій про свої поїздки. – Жадними словами та ілюстраціями не в силі передати тої атмосфери, оточення, повітря та самого хвилювання, яке виростає, коли ти ступаєш по тих місцях, де проходили мільйони на протязі віків. Дивитись на свідків минулого часу, цілих поколінь, які тут проходили, дивитись на те саме, може навіть думати те саме. При вході до Софійського собору вищербилась цегла і, представ собі, що кожного кортить діткнутись пальцем, і я погладив. Це місце вишліфували, наче шкло. Стоїш, і здається тобі, наче справді пливеш у безвість віків. Скільки то шугало диких бур навколо стін, а корабель все плив. Ми привикли згадувати історичні постаті князів, яких вибирали наради, що рішали долю країни, гетьманів, полковників та подібних. А скільки мільйонів хилили голови та просили у Пречистої, що з піднесеними руками молиться, у Всевишнього кращої долі... Може цікаво Тобі буде дізнатися про мої відвідини архітектурно-будівельного інституту. Нова споруда, якої інтер'єр не зовсім закінчений, зовні виглядає легкою і граціозною. Познайомили із проректором та деякими професорами. Усі були дуже привітними та ласкавими. Під час бесіди мої питання викликали підозру, що я є глибоко обізнаний і зацікавлений тими предметами (якщо йде про зацікавлення, то від правди далеко). Таким чином, я опинився у центрі уваги. Випадково тоді була виставка машин, які помагають студентам провіряти свою успішність у науці. Навіть по телевізору показували успіхи виставки. Керівник виставки дуже радо роз'яснив нам добірною мовою історію розвитку тих мудрих машин. Я кажу "нам", бо професорів зібралось кільканадцять та повно гостей уже там було. Обійшли ми багато кабінетів та викладових саль, бачив гарні рисунки (креслені) із архітектоніки, та приємне враження справляє кафедра малювання. Такі відвідини змучили мене, бо не в силі було забути, що приймають тебе не за того, ким ти є, що всупереч твоїй волі стаєш якимось авантюристом, дурисвітом чи в кращому разі артистом..."

У Львові Михайлові Сороці показували і темне вікно квартири, де він прожив лише чотири щасливі місяці сімейного затишку з Катериною Зарицькою. У часи національно-визвольних змагань Зарицька була особистою зв'язковою Головнокомандувача УПА Романа Шухевича і головою Червоного Хреста УПА. Їх син Богдан народився у львівській тюрмі.

Його виховували батьки Катерини Зарицької, бо сама вона на той час відбувала свій 25-річний термін ув'язнення у Мордовії. Михайлові Сороці пропонували: розчерк пера – і ти знову щасливий батько, сам зможеш виховувати сина. Але ТАМ, на зоні, чекали його допомоги. І він витримав, хоч були думки і про самогубство.

Під час цих поїздок Михайла Сороки в Україну в'язні боялися за життя свого вчителя, бунтували і вимагали хоч якоїсь інформації. А тим часом Михайло Сорока відмовився підписати покаяльний лист з відмовою від своїх поглядів. Озлоблені марно затраченими зусиллями кадебісти побили Сороку і повернули у концтабір, де він пережив свій перший інфаркт, отримав другу групу інвалідності і згодом після другого інфаркту помер. Така ціна за волелюбний характер і авторитет!

Ще перед смертю Сороки у мордовських таборах кількох українських політв'язнів тюремна адміністрація таки вмовила написати покаянні статті у пресу, після чого їх забрали з місць ув'язнення, "щоб звільнити". Через два місяці – повернули у ту саму зону. Розрахунок влади був правильним – в'язні оголосили бойкот відмовникам, що у тих умовах означало смерть. Михайло Сорока попросив в'язнів реабілітувати побратимів. Його послухали. Ці люди – Петро Дужий і Святослав Караванський – вижили і змогли зробити для України чимало добрих справ. "Михайло Сорока десь краще від інших знав, що значило – не піддатися спокусі. Знав, що за твердість треба платити життям. Але він розумів і те, що є слабші, які не витримають, є, зрештою, такі, хто шукає інших шляхів", – згадує досьогодні в далекій Америці визначний український мовознавець Святослав Караванський.

Авторитет Михайла Сороки був загрозою і після його смерті 27 червня 1971 року. Дружині Катерині Зарицькій, яка відбувала ув'язнення у зоні, куди привезли тіло Михайла Сороки (бо там була лікарня), не дозволили попрощатися з чоловіком.

Але в'язні зробили домовину, несли почесну варту біля лікарні, а на місці смерті в зоні мордовського селища Озерне насадили квітів. На могилі свого вчителя в'язні збиралися на зустрічі, наради, черпали силу для подальшої боротьби. Перебуваючи в ув'язненні, тут любив бувати визначний український поет Василь Стус. "Як тільки потепліло, Василь скопав грядку. Знайшлося насіння нагідок та матіоли. Ми стали доглядати квіти, і вони, Божою волею та нашими стараннями, буйно зацвіли, тішачи наші очі й душі", – розповідає дисидент Василь Овсієнко, який сидів разом зі Стусом. Зауваживши це місце пам'яті, мордовські табірні наглядачі знищили кущ лісової троянди, квіти з якої в'язні зривали на пам'ять, коли поверталися додому.

...Якось Василь Підгородецький, політв'язень, колишній член Служби Безпеки УПА прислав мені у конверті

ті самі братики. Тримала в руках ці засушені квіти й дивувалася – пам'ять не вмирає!

У 1991 році, після тривалого клопотання родини, колишні політв'язні Василь Підгородецький, Марія Вульчин і Степан Мартинюк-Лотоцький разом із сином Михайла Сороки – Богданом поїхали за тілом батька у Мордовію, аби перепоховати його в Україні. У плані поховань, який отримав Богдан Сорока, місцеві доглядачі поміняли номери могил. У могилі під цвинтарним номером К-8, яку в документі позначили як поховання Михайла Сороки, лежали останки жінки. Його ж прах спочивав у... сусідній. Гріб Сороки впізнали за прибитим до кришки труни хрестом, а в середині лежав томик віршів Лесі Українки, творчість якої Михайло Сорока дуже любив. Саме за цими атрибутами його і впізнали.

Дорога повернення додому, така вимріяна для живого Сороки і така незвичайна у реальності, тривала шість днів. "Ми з труною і прахом приїхали в дім приїжджих, куди приїжджають на побачення. – згадував Василь Підгородецький, – Нам виділили велику кімнату. Ми там були цілу ніч. Запаяли труну. Я кажу до всіх: "Хлопці, сьогодні Сорока з нами ночує". Вранці з великим трудом дістали машину і привезли до Саранська. Другого дня повантажили труну на літак. Коли приземлялися у Львові, то накрили труну синьо-жовтим українським прапором, а в узголів'я положили стрічку чорно-малинову. Тоді всі пасажири літака почали говорити, що це велика людина. Нас зустрічало усе духовенство Львова зі всіма ритуалами. Була і влада – голова обласної ради Микола Горинь та інші".

28 вересня 1992 року у Львові на подвір'ї церкви святого Михаїла похоронне богослужіння відправив глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Мирослав-Іван кардинал Любачівський. Після панахиди траурна процесія вирушила на Личаківський цвинтар. Колишні політв'язні через увесь Львів несли труну з прахом свого побратима на плечах. Для могили вибрали найпочесніше, відкрите звідусіль місце – одразу праворуч біля головного входу на Личаківський цвинтар.

Сюди ж постановили перенести із родинного склепу, який є на цьому ж цвинтарі, і труну з тілом Катерини Зарицької, щоб поховати разом чоловіка і дружину, яких усе життя розділяла нелегка доля борців за волю України (Катерина Зарицька відбула 25 років ув'язнення, після звільнення жила у Підволочиську Тернопільської області, де померла 29 серпня 1986 року).

Родина Михайла Сороки нині живе у тій самій квартирі, що й колись Михайло з Катрею. Львівська вуличка, неподалік Стрийського ринку, яка колись мала назву Обертинська, потім Воровського, нині зветься – Зарицьких. Саме тут колись жили Мирон і Володимира Зарицькі – батьки Катерини Зарицької. Мирон Зарицький – визначний український математик. Син Михайла Сороки і Катерини Зарицької – Богдан – сьогодні відомий в Україні та за кордоном художник-графік, його молодша донька Устя – відома львівська дизайнерка, а старша – Соломія Сорока – знаменита у світі скрипалька. Дружина Богдана – Люба Сорока – берегиня домашнього родинного вогнища, вона докладає чимало зусиль для сімейного затишку, а ще зберігає сімейні архіви, робить чимало для збереження пам'яті про Михайла Сороку та Катерину Зарицьку.

 ДО 20-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

НАМИ ЗАВЖДИ ХТОСЬ ПОНУКАТИМЕ, ПОКИ САМІ НЕ ПЕРЕЙДЕМО В НАСТУП

В.БОРЕЙЧУК

Уже двадцять років ми, українці, незалежно "встаємо з колін", чомусь розтягнувши цю незручну позу на два десятиліття, одночасно струшуємо з пам'яті і голови попіл тоталітаризму, шукаємо то національну ідею, то ворогів нації, то уявляємо, що ми – пуповина Європи (а Європі й байдуже!), то погоджуємось, що її околиця. Відкриваємо для себе історичних провідників нації і водночас стверджуємо, що українці – нація бездержавна.

То коли ж ми правдиві самі з собою? Коли любимо себе? Якби існувало обличчя такого собі збірного українця, і він, цей "збірний", зазирнув у дзеркало, що там побачив би? Чи нас уже нічим не здивуєш? У нас оборону духовності тримають мертві, а живі – як неживі. Відзначаємо Шевченкові дні і цькуємо його, Тарасову, мову.

Частина нації пишається її героями, інша – ставить пам'ятники її, нації, катам – Сталіну, Катерині ІІ... Помпезно святкуємо ювілей Івана Мазепи і майже водночас покаянно зникрябуємо таблички з вулиць, що їх назвали в честь Мазепи – людини, яка збудувала за життя понад 80 українських храмів.

У переліку видатних українців – ім'я Слави Стецько. Вихована, як політик, у середовищі істинних патріотів, вона стала спадкоємницею ідей українського націоналізму, як державотворчої ідеології, ще багато років тому, коли Україна була частиною СРСР. І нині, напередодні 20-річчя Незалежності, оглядаючи пройдений шлях наших перемог і поразок, маємо визнати: національну державу починали ідеологічно будувати саме політики національного спрямування. Народний Рух України, Республіканська партія, Конгрес Українських Націоналістів, інші. До активного життя їх тоді покликав час. Тоді для нашого ще радянського вуха слово "націоналіст" звучало з присвистом, як куля, як небезпека. Суспільство колишніх інтернаціоналістів до новоявлених націоналістів придивлялось з осторогою. Але український націоналізм за роки своєї політичної присутності у нашому часі не зганьбив честі своїх провідників і героїв.

Конгрес Українських Націоналістів – політична сила, партія, покликана до життя Організацією Українських Націоналістів, яка постала 1929 року під проводом Євгена Коновальця і спадкоємно збережена для сучасників незабутньою Славою Стецько, першим головою нинішнього Конгресу.

Істинний націоналізм – дух нації. Василь Шкляр, цьогорічний лауреат Національної премії імені Т.Г.Шевченка, який відмовився її отримувати, свій, премійований, роман назвав "Залишенець". По суті, націоналіст – це залишенець, нащадок козаків від міфічного Мамая – до Богуна, Нечая, Бандери, який дав духовну клятву і залишається вічним охоронцем рідної землі. Така його місія. Він не може бути завойовником чи нуворишем. Він – охоронець.

З цього ми й розпочали розмову з Володимиром БОРЕЙЧУКОМ, політиком, членом президії Головного проводу Конгресу Українських Націоналістів. Володимир – також з когорти залишенців: його вірність ідеям українського націоналізму підтверджена усім свідомим життям, коли у 80-і, ще радянські часи, розпочав, активну політичну діяльність у середовищі перших рухівців. Був заступником голови крайової організації НРУ.

Із липня 1993 року – член Конгресу Українських Націоналістів.

– Володимире Івановичу, актуальність Конгресу, як політичної ідеологічної сили, нині така ж, як і на початку 90-их?

– Конгрес – ідеологічна партія, і тому актуальна завжди, бо наша ідеологія – державотворча. В програмі КУН є те, чого не вистачає українській владі, Україні, щоб утвердити Українську державу.

– Нині в Україні є політична сила, яка за авторитетом своєї праці, діяльності її лідерів здатна об'єднати націю? Біля витоків того ж Конгресу стояла незламна, мудра Слава Стецько – патріот, політик, народний депутат України трьох скликань, фактично людина-легенда. Сучасному політикуму бракує таких яскравих, безкомпромісних особистостей?

– Почну з того, що 20-річчя теперішньої нашої Незалежності – найтриваліший проміжок з усіх колізій XX століття, які увійшли в світову історію, як спроби будувати вільну Україну. Саме ту Україну, яка знищувалася століттями, знищувався інтелект, духовність наша. Ми постали фактично з руїн, і це болісно, але потрібно усвідомлювати. Не лише націоналісти, а всі українці будували державу, про яку ще 20 років тому не всі в Європі знали. Нині виросло вже ціле покоління, і йому довершувати далі те, що розпочали ми. І новий час висуватиме, формуватиме нових лідерів, бо суспільні виклики весь час змінюються: навколо держави, всередині держави. Це потрібно розуміти. І, звісно, шанувати нашу історію, боротьбу, її провідників. І ми збудуємо обов'язково таку державу, якою будемо пишатися. У це завжди вірила Слава Стецько, яку я особисто добре знав, працював під її керівництвом.

Нині нашому суспільству нав'язується космополітизм, нас душить інформаційна антиукраїнська блокада: національний інформаційний простір окупований Росією настільки, що це викликає тривогу, обурення кожного свідомого українця. І якщо покоління наших попередників захищали Вітчизну із зброєю в руках від окупантів, то тепер бої інші – інформаційні, і ми повинні визволити свій простір для себе, для своєї культури, духовності. Бо нами завжди хтось понукатиме, поки ми самі не перейдемо в наступ.

Чи є в нас політична сила, яка здатна об'єднати українців? Звичайно, і в нас є національна ідея, вона нікуди не зникла: побудова вільної демократичної держави на національних засадах. І я переконаний, що в цьому сенсі якась одна партія, одна політична сила не може все зробити. Одній людині не під силу збудувати добротний дім, а держава – це дім, і в ньому має жити велика родина. І тоді цей дім буде справжнім, міцним, люблячим, таким, для якого важливі традиції роду, милосердя, любов. Тому патріотичні зусилля повинні бути об'єднаними.

Кожен дім виростає з фундаменту, тобто, сучасність "виростає" з минулого, з накопиченого історичного досвіду, і ми повинні нашу дуже давню історію берегти, відроджувати її, тому що в "переписувачів" минулого руки сверблять остаточно її "переписати", покласти під ту ж Російську імперію. Тому КУН завжди допомагав і допомагає вітчизняним історикам, письменникам, які чесно працюють на царині українській. З допомогою і фінансовою підтримкою Конгресу, скажімо, побачила світ відома "Лебедія" Сергія Плачинди. Разом з додатковими перевиданнями її наклад сягнув 10 тисяч примірників, і жодна з книг не залежалась на магазинних полицях. Люди потребують правдивої історичної літератури, потребують підтвердження своєї любові до України, і це ми всіляко підтримуємо. Я не буду зараз розвивати тему про благодійну діяльність Конгресу, бо вся інформація є на нашому сайті.

– У Конгресі багато творчої інтелігенції, зокрема письменників, артистів. Чому вільному митцю хочеться партійного прихистку?

– Це не зовсім так. Конгрес ставить за своє завдання не використовувати представників культури для політичної реклами. Ні. Митець – людина вільна. Однак в середовищі нашої інтелігенції ще багато інерції, люди відчувають і досі присутність якогось цензора за плечима. І, допомагаючи творчій інтелігенції, ми допомагаємо суспільству звільнятись від ідеологічних комплексів, внутрішніх засторог.

– Хто нині очолює КУН?

– Степан Брацюнь, він користується авторитетом і в середовищі партійному, і як публічна, високоосвічена людина, відкрита для спілкування. КУН, до речі, завжди готовий до співпраці з політичними силами, з людьми, які прагнуть чесно і щиро працювати на Україну, її благополуччя. І, беручи до уваги нашу рідну Хмельниччину, хочу назвати політика, котрий сповідує державницькі, гуманні цінності. Це Олег Григорович Лукашук, який обрав для себе благодійність як власну місію на цій землі. Взагалі доброта, щиросердечність віддавна були притаманні українцям, і ці риси національного характеру, разом із здатністю захищати все своє, батьківське, кровне, ми утверджуємо і підтримуємо. І пам'ятаємо: у всіх нас Україна – одна. І наше покоління, попри всі нюанси політичних, світоглядних розбіжностей, таки здійснило свою місію: ми здобули і втримали незалежність, ми змогли довести насамперед самим собі, що у важливі для держави моменти життя ми робили правильний вибір. Ми досі вчимось жити і власним розумом, і йти за власним серцем. І це серце для усіх нас найпотужніше б'ється, почувається в Україні.

Розмовляла
Тетяна СЛОБОДЯНЮК.
"Подільські вісті"
ч.98–99, 5 липня 2011р.
(Передруковано із скороченням)

МОНІТОРИНГ СОВІСТІ

ОПІР МОРОКОВІ

Тарас МАРУСИК,
голова Координаційної ради з питань захисту української мови при Київській міській організації товариства "Меморіал", колишній завідувач відділу з питань мовної та етнонаціональної політики Секретаріату Президента України

Напередодні Дня Конституції Координаційна рада з питань захисту української мови при Київській міській організації товариства "Меморіал" імені Василя Стуса надіслала звернення до Президента Віктора Януковича із приводу системних порушень конституційного статусу української мови як державної.

Автори звернення вказали не лише на невиконання 10-ї ,"мовної" статті, але й на те, що, відповідно до тлумачення її положень Конституційним судом, державна мова є ключовим інструментом консолідації суспільства, забезпечення його політичної єдності й зміцнення державності.

Наведу частину рішення КС від 14 грудня 1999 року № 10-рп/99, яку доволі рідко цитують: "Положення про українську мову як державну міститься в розділі І "Загальні засади" Конституції України, який закріплює основи конституційного ладу в Україні. Поняття державної мови є складовою більш широкого за змістом та обсягом конституційного поняття "конституційний лад". Іншою його складовою є, зокрема, поняття державних символів".

Суд встановив також, що надання статусу державної українській мові "повністю відповідає державотворчій ролі української нації…, яка історично проживає на території України, складає абсолютну більшість її населення і дала офіційну назву державі".

Коли ухвалювалося згадане рішення – а це випало на розквіт кучмізму, – тодішній голова КС Віктор Скомороха цитував рядки Володимира Маяковського з його вірша "Борг Україні": "Говорю себе: товарищ москаль, на Украину зубы не скаль".

Але, як кажуть французи, "revenons a nos moutons", себто, повернімося до наших баранів, пастухів і конюхів.

У своєму зверненні координаційна рада констатувала: незважаючи на те, що рішення КС "є обов'язковим до виконання на території України, остаточним і не може бути оскарженим", не припиняються замахи на фундаментальні положення Основного закону.

Передовсім це стосується державних чиновників найвищого рангу – керівників уряду й АП Азарова, Клюєва, Колесникова, Акімової, народних депутатів та багатьох інших високорангових чиновників, які зобов'язані вживати українську мову як мову офіційного спілкування під час виконання ними службових обов'язків.

За президентства Віктора Януковича активізувалися деякі "біло-блакитні" органи місцевої влади, які своїми протиправними рішеннями звужують і без того невелику сферу функціонування української мови. Продовжуються спроби русифікувати дошкільну й середню освіту міністром Табачником та деякими чиновниками на місцях – зокрема, у Києві, Одесі, Донецьку, Макіївці й інших містах.

Звернення коордради завершується вимогами до Президента як гаранта додержання Конституції, прав і свобод людини та громадянина, який зобов'язаний не допустити нівелювання статусу української мови й підриву державності України.

Цих вимог шість:

1) забезпечити додержання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку й функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території України;

2) зобов'язати посадових і службових осіб органів державної влади вживати українську мову як мову офіційного спілкування;

3) припинити антиконституційну практику призначення на посади в органах державної влади та органах місцевого самоврядування осіб, які не володіють українською мовою;

4) вважати посадових і службових осіб органів державної влади, які під час виконання ними службових обов'язків нехтують вимогами положення частини першої статті 10 Конституції, такими, що не відповідають займаній посаді;

5) забезпечити приведення рішень органів місцевого самоврядування з питань використання державної мови у відповідність до Конституції й чинного законодавства;

6) забезпечити право громадян на всій території України на одержання інформації українською мовою через вироблення механізмів підтримки україномовних газет і журналів.

Під зверненням стоять прізвища відомих науковців, народних депутатів, керівників громадських організацій, громадських діячів. Але для Банкової це, мабуть, не аргумент.

Відповідь надійшла не від адресата – Президента чи його адміністрації, – а від завідувача відділу опрацювання звернень громадян Управління з питань звернень громадян Конюхова. Більша частина "відповіді" – це посилання на підпункт 20 4-го пункту Положення про АП. Крім того, чиновник повідомляє, що звернення передано до відділу інформаційно-аналітичної роботи "для врахування та використання в роботі".

Передавши документ із одного відділу управління з питань звернень громадян в інший, на Банковій проігнорували своє ж Положення, на яке покликається пан Конюхов. У підпункті 20 пункту 4 чорним по білому написано, що адміністрація "на основі аналізу звернень розробляє та подає президентові пропозиції щодо розв'язання порушених у них проблем".

Як випливає з відповіді, шановний Конюхов, усупереч положенню, на власний чи чужий розсуд вирішив не подавати Президентові України пропозицій щодо розв'язання порушених проблем, а перекласти з одного стола на інший.

І хіба хтось сумнівається, що бюрократичний вираз "для врахування та використання в роботі" означає – "у смітник"?

Цією відповіддю проігноровано також 19-у статтю закону "Про звернення громадян", відповідно до якої органи державної влади зобов'язані "об'єктивно, всебічно й вчасно перевіряти заяви чи скарги", а також "невідкладно вживати заходів до припинення неправомірних дій, виявляти, усувати причини та умови, які сприяли порушенням".

Складається враження, що Віктор Янукович і сформована ним вертикаль воліють читати статтю 10 Конституції як Талмуд – не зліва направо, а навпаки.

Влада не чує голосу стурбованої громадськості: відомих вчених-мовознавців, вчених-юристів, вчених-літературознавців, народних депутатів, представників громадських організацій. Як і не чує голосу таких авторитетів у наукових колах, як Герой України, академік Іван Дзюба.

У своїй недавно виданій книжці "Нагнітання мороку" він назвав політику нинішньої влади "мовним геноцидом", за якого вона "активно заохочує продовження й поглиблення русифікації, деукраїнізації".

Як зазначив Дзюба, русифікація попередніх епох з їхніми гаслами "капитализм говорит по-русски", "коммунизм говорит по-русски" не тільки збереглася майже повністю, але й посилилася:

"Грабіжницько-мафіозний "ринок", мотивований лише бажанням якомога швидшого і якомога більшого зиску в будь-який спосіб, та ще за умов державно-податкового й державно-хабарницького здирства, напропале експлуатує історично спотворену культурно-мовну ситуацію й далі відштовхує, "відторгає" українську мову й культуру, активно діє проти них. А тим самим – хоч і не тільки тим – і проти України".

"Українська правда"

ДУМКА

НА ЯКИХ СТІЛЬЦЯХ МАЄ СИДІТИ УКРАЇНА?

Степан ТРОХИМЧУК,
заступник голови ЛОВ
Всеукраїнського об'єднання ветеранів

Путін і Медведєв страшенно "занепокоєні" тим, що Україна може сидіти на двох стільцях, тобто мати дружні, рівноправні стосунки і з Європейським Союзом, і з Росією та її сателітами. Не відкрию Америки, що вони не бажають, щоб Україна була українською, незалежною, процвітаючою і демократичною державою. Для цього Москва використовує всі можливості шантажу і тиску, щоб звернути нашу країну з її природного історичного шляху до Європи, повернути її у колоніальне рабство. Можливо, саме для України росіяни намагаються тепер відновити каторгу у Сибірі, щоб туди висилати неугодних хохлів як безплатну робсилу?

Як тільки у відносинах України з ЄС і НАТО спостерігається якийсь поступ, тут же лунає окрик з білокам'яної з погрозами санкцій, ембарго, заборон, а то й прямої агресії. В діях урядовців та ЗМІ сусідів розпочинається справжній шабаш з погрозами, інсинуаціями, обвинуваченнями, перекрученням фактичного стану речей, щоб уряд України і її громадськість злякалися московських погроз і пристали на нерівноправні стосунки з РФ. А стосунки між нашими країнами були завжди нерівноправними, ущербними і шкідливими для нас. Хочу запитати читачів, чи вони знають хоча б одну угоду, договір, Закон чи указ правителів Росії, який був би корисний для України? Більш ніж упевнений, що такого в природі не існує.

Сучасні правителі хотіли б, щоб Україна сиділа лише на московському стільці. Але Росія – в минулому і тепер – для нас – це електричний стілець, на якому можна лише померти, а не сидіти. Росія, як торговий партнер, – воліє завжди бути монополістом, отримувати завдяки своєму привілейованому становищу надприбутки за рахунок мита, акцизів, нав'язування нерівноправних договорів тощо. Основним експортним "продуктом" імперії завжди були смерть – фізична, моральна та духовна, яку вона чинила з допомогою ціаністого калію, діоксину, радіоактивного полонію, вміло організованих автокатастроф, а також політика агресії, грабежу, здирництва, зневаги. Імпортувати товари, послуги імперія завжди бажає за заниженими цінами, за нерівноправними угодами з ознаками зневаги і підпорядкованості. Найбажанішим товаром вона вважає інтелектуальний потенціал інших націй, в першу чергу українців, їх гарматне м'ясо.

Євроатлантичний "стілець" підходить для України, як складової частини Європи, адже це простір ліберальної демократії, ринкової економіки, високих стандартів життя, безпеки для людини і держави у всіх її вимірах. Але шлях у Європу для нас тернистий, бо Путін і Медведєв роблять все, щоб посварити нас з нею, не допустити нашого повернення у своє історичне лоно.

Завдяки старанням спецслужб та п'ятої колони Москви маємо комуно-олігархічну кримінальну владу, яка представляє інтереси агресивних кіл російської та деяких інших діаспор і якій чужі інтереси титульної корінної нації, яка намагається силою і підступно втягнути Україну в пресловутий "русскій мір". Вони просто ще не уявляють, яку біду українській нації і собі вони готують своєю злочинною і підступною політикою, яку авантюру затівають на шкоду, а може й сміх та глум, усього цивілізованого світу. Рано чи пізно, миром чи силою, їм доведеться віддати 80 відсотків (така тепер частка українців у складі населення держави) влади і місць у ній представникам української нації, яка має своє законне історичне право на це.

Слава Україні!

Володимир АНДРУШКО

ДУМКИ З ПРИВОДУ

ЧИ БУЛА ЦЯ ВІЙНА ВІТЧИЗНЯНОЮ?

27 липня 1944 року була звільнена від німецьких окупантів Станіславська область та місто Станіслав (нині, відповідно, Івано-Франківська область та її одноіменний обласний центр).

У Совєтському Союзі цю війну називали великою вітчизняною. В Україні її офіційно називають так і тепер. Насправді не було жодної "вітчизняної війни", а була війна загарбницька, імперіалістична – і з боку нацистської Німеччини, і з боку комуністичного Совєтського Союзу. Два світових розбійники кинулись у смертельну бійку задля захоплення чужих країн, за поневолення їхніх народів, а за ці злочинні наміри платили своїм життям мільйони невинних жертв. То чому сьогодні офіційна пропаганда зображує наш народ патріотом тої "вітчизни", яка робила з українців безправних рабів, намагаючись знищити нас як окрему націю? То правда, що німці прийшли в Україну як окупанти і принесли нашому народові численні жертви і страждання, але "визволення" України совєцькою армією виглядало не краще, ніж німецька окупація. Це добре видно з трьох трагічних подій, які відбулися в нашому Прикарпатті.

Весною 1944 року енкаведистський загін Кулагіна у селі Грабівці Калуського району розстріляв 22-х місцевих мешканців, у тому числі – двох священиків. Двадцять восьмого серпня того ж року в селі Грабів Богородчанського району було розстріляно 83 особи та спалено півсела. Двадцять дев'ятого і тридцятого серпня в селі Пересіль та присілку Ворона села Цуцилів Надвірнянського району ті ж енкаведисти, без вини і суду, розстріляли 43 особи, у тому числі – інваліда Першої світової війни та 14-річного хлопчину. Подібних злочинів більшовицьких окупантів у час війни, розправ над мирним населенням області було значно більше – це тисячі невинних жертв, але не краще вели себе окупанти у довоєнний та післявоєнний період. У одній тільки Надвірній у братській могилі похоронено 82 особи, яких замучив НКВС перед війною. Але поруч на офіційній стелі меморіалу зображено прикарпатців, які хлібом-сіллю, квітами та червоними прапорами зустрічають "визволителів". Чи не виглядає це як наруга над жертвами комуністичного терору, як глум над нашою незалежністю?!

До речі, скажу і таке: перебуваючи в совєтських концтаборах, я бачив там і таких, які раніше були в'язнями нацистів, а коли їх "визволили", то направили ще й у комуністичну неволю. Ми жартували й питали їх, де їм було краще: за Гітлера чи за Сталіна? Звичайно, не можна заперечувати й того, що українці, які воювали на стороні Совєтського Союзу, внесли свій великий внесок у розгром нацизму. Про це свідчать мільйонні жертви наших людей, які боролися проти Гітлера, а гинули за Сталіна і його тюрму народів. Як тут не згадати Тараса Шевченка, який дуже переживав за тих, кому " не за Україну, а за її ката довелось пролить кров добру, не чорну"...

Якщо бути об'єктивним, то треба сказати, що Україна під час війни багато дечого робила і для розгрому СРСР. Мільйони громадян окупованої України були вивезені на роботу до Німеччини і там кували зброю для німецької армії. Українці Закарпаття та Буковини були в угорській та румунській арміях. Зрозуміло, одні робили це з примусу і безвиході (так само робили це і в Совєтському Союзі), інші щиро прагнули розгрому більшовизму, хоч добре знали, що і від Гітлера нічого доброго чекати не можна.

Що стосується УПА, то у цій війні вона боролася на два фронти – і проти німецьких, і проти більшовицьких окупантів. У цій боротьбі УПА допомагали мільйони українців. Саме тут, а не в армії окупантів були справжні патріоти і герої. Світ визнає справедливою цю боротьбу, але в Українській державі УПА досі не визнана воюючою стороною...

Волею нашого народу 24 серпня 1991 року проголошено Незалежність України, що підтверджено ще й першого грудня того ж року всенародним референдумом.

Так, немає у нас уже ані німецької, ні совецької окупації, однак є ще сили (вони тепер посилено активізуються), які відновлюють комуністичне розуміння про "вітчизну" та "вітчизняну війну". Але якщо правда, що Совєтський Союз був нашою вітчизною і його інтереси ми повинні були захищати, то для чого нам тоді проголошувати Незалежність України, якщо в Совєтському Союзі ми були вільними й щасливими?!

Чому в сучасній Україні нас виставляють патріотами чужого "отечества"?!

Кому це потрібно?!

А правду про Другу світову війну, про окупантів і борців за Незалежність України наш народ мусить знати, тому треба називати речі своїми іменами.

м. Надвірна,
Івано-Франківської області

МИ СТАЛИ ВОЛІ НА СТОРОЖІ

НЕВІДОМЕ ГУЛЯЙПОЛЕ

Василь КОРОСТИЛЬОВ

Встане правда!
Т.Г.Шевченко.

Якось біля пошти мене зупинив мій знайомий, шофер – пенсіонер Іван Іванович Прокопенко.

– Давно хочу тобі розповісти, щоб знав. При німцях, отам, на розі вулиць III інтернаціоналу і Шевченка, де стоїть кінотеатр "Космос", у будинку довоєнного НКВД СРСР було гестапо націонал-соціалістичної гітлерівської Німеччини. Гуляйпільці обходили те гестапо стороною. Мене, підлітка, дуже брала цікавість, а що ж воно за гестапо, що його всі бояться? У вересні 1943-го, коли німці вийшли з Гуляйполя, а червоноармійці ще не увійшли, десь два чи три дні не було жодної влади, і я, набравшись духу, зайшов у будинок гестапо і, одкривши двері камер, позаглядав. У багатьох камерах я побачив кров на стінах, а в одній – кров була і на стелі. Кров гуляйпільців, яких там катували гестапівці. Після того, як Червона армія зайняла Гуляйполе, десь узявся німецький бомбардувальник і прицільно скинув бомби на той колишній будинок волосної управи, в якому було НКВД, потім гестапо і знову – НКВД. Другу бомбу літак скинув на дім культури, який стояв там, де тепер ресторан "Орбіта".

При цих словах мені блискавично згадалася раніша почута розповідь гуляйпільця Володимира Федоровича Мажаєва, директора Полтавської СШ, про те, що весною 1943 року німці заарештували шефа Гуляйпільського району Миколу Зінченка, який на початку німецької окупації працював завідувачем районного споживчого союзу; Качана, того, що був до війни завідувачем районного відділу народної освіти, учителював у педінституті; Кізіленка із Спартака, що був як голова колгоспу, головою громади, жив на Пісках; заарештували німці Григорія Чайку, бургомістра (міський голова). Тоді ж німці заарештували Булгака. Отже, певно, що саме їх катували гестапівці в камерах, які бачив Іван Іванович Прокопенко. На жаль, імена всіх заарештованих В.Ф.Мажаєв не пам'ятав.

9 грудня 2009 року в газеті "Шлях перемоги" була опублікована стаття "Брати – ідеалісти: Гуляйпільський формат" Запорізького кандидата історичних наук Юрія Щура. Автор статті на підставі нововідкритих архівних матеріалів та новоопублікованих спогадів розповідає про гуляйпільців, братів Зінченків, які поклали своє життя в боротьбі за державну самостійністьУкраїни. Микола Зінченко був головою Гуляйпільської ОУН, а його брат Олексій Зінченко був призначений провідником ОУН Мар'їнського району Донецької області. Націоналістичне підпілля у Гуляйпільському районі бере свій початок із листопада 1941 року, коли сюди прибули два члени Південної похідної (біля 1000 людей) групи політичної армії хоробрих. Південною похідною групою революційної ОУН спочатку керував М.Річка, потім Зиновій Матла, який залишив свої спогади.

У статті "Брати – ідеалісти: гуляйпільський формат" повідомляється, що за доволі короткий час було створено районну організацію, до складу якої, за неповними даними, входили осередки у самому Гуляйполі, селах Марфополі, Хвалибогівці, Санжарівці (нині – Полтавка), Верхній – Терсі, Туркенівці, Воздвижівці, Успенівці, Варварівці, залізничній станції Гуляйполе (нині – с. Залізничне). Членкиня ОУН М.Маховнець на початку 1943 року привезла із Києва близько 400 книжечок обсягом 10 сторінок кожна, у яких пропагувалося звільнення України від нацистів та більшовиків. За розпорядженням М.Зінченка ці видання мали бути поширені у селах Гуляйпільського і Пологівського районів, де також було створено осередки.

Як розповідав син одного із гуляйпільських підпільників, арешт відбувався так. Два гестапівці взяли під перехресний приціл автоматів хату, в яку зайшов офіцер СД і ще два автоматники. Батько, казав син, збілів, як стінка. Вивозили гуляйпільських українських патріотів до арештантського вагона на станцію возами. На кожному возі сиділо чотири в'язні, зв'язані попарно руками назад, і два автоматники гестапівської охорони. Їх було відправлено до в'язниці СД у місто Запоріжжя. У концентраційний табір Дахау ешелон із запорізькими в'язнями прибув 17 вересня 1943 р. (У комплекс концтабору Дахау входило, крім основного, ще 136 великих і малих філіалів). За даними оунівця із смт. Михайлівки Пилипа Письменного, який перебував разом із Миколою Зінченком в ув'язнені, останній, після звільнення Дахау американськими військами 29 квітня 1945 року, залишився живий у зоні окупації союзників.

Тим, хто переховувався у степу чи деінде, німці погрожували вивезенням до концтабору усієї сім'ї, якщо не здадуться. Певно, не бажаючи смерті своїй дружині і дітям, яких він дуже любив, Йосип Зінченко вирішив попрощатися. За хатою, в якій жила сім'я Йосипа Зінченка, гестапівці встановили нагляд – засаду. Коли Йосип прийшов уночі начебто по теплий одяг, гестапівці його схопили. Ймовірно, що і Йосип Зінченко, був запроторений у концтабір Дахау.

10 січня 1944 року Олексій Зінченко був заарештований радянською контррозвідкою "Смерш". Засуджений до розстрілу. Реабілітований 1992 року. Доля українських патріотів – націоналістів і в Гуляйполі, і в усій Україні пов'язана із революційним проголошенням у Львові відновлення Української Держави 30 червня 1941 року. А вже ввечері, о 20 годині, Львівська радіостанція імені полковника Коновальця почала передавати в ефір Акт проголошення відновлення Української Держави, підписаний Ярославом Стецьком, Головою Національних Зборів. На вимогу німців відкликати Акт відновлення Української Держави С.Бандера, Я.Стецько та інші, уже заарештовані, очільники Української Держави відповіли безкомпромісно – Ні!

У середині вересня 1941 року ОУН Степана Бандери оголосила нацистів ворогами українських прагнень незалежності, експлуататорами українського народу, а також ще одними окупантами, яким треба чинити опір.

25 листопада 1941 року із Берліна, з головної команди гестапо в усі відділи гестапо в Україні направляють розпорядження такого змісту: "Встановлено, поза всяким сумнівом, що рух Бандери готує повстання у Рейхскомісаріаті з остаточною метою встановлення незалежної України. Всі активісти руху Бандери повинні бути негайно заарештовані й після досконалого допиту мають бути таємно ліквідовані як розбійники. Після прочитання командири повинні негайно знищити ці вказівки". Айзатцкомандо С 5.

Для збройного опору окупантам члени Гуляйпільської ОУН збирали і ховали зброю. Через роки гуляйпільські хлопчаки, як розповідав Володимир Кирилович Корсун, граючись у підвалі спаленого німцями і зруйнованого Народного Дому "Просвіти", знайшли мішок із промасленими, загорнутими у водонепроникний папір і готовими до бою німецькими автоматами. Надивившись у фільмах про війну, як із них стріляють, гуляйпільські хлопчаки почали стріляти в небо.

І ніхто не знав, що ці автомати салютували на честь загиблих і живих гуляйпільських і негуляйпільських членів Революційної ОУН, борців за незалежну Українську Самостійну Соборну Державу, яка врешті, продовжуючи тисячолітню традицію української державності, була покликана до життя 24 серпня 1991 року і майже одностайно затверджена на Всеукраїнському референдумі 1 грудня 1991 року.

Проголошуючи у містах і селах України влітку 1941 року відновлену Українську Державу люди радісно співали славень своєї відновленої Держави:

Вже воскресла Україна, і слава, і воля!

Гуляйполе Запорізької області

НОВІ ВИДАННЯ

МОГУТНЯ КНИГА ПРО ВСЕСВІТНЬО НЕВІДОМОГО МИТЦЯ

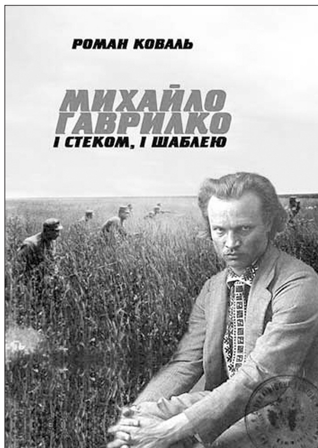
К.ДИКАНЬ,
експерт "Книжки року–2011"

Про скульптора, художника, поета, чільного діяча Українських січових стрільців, начальника штабу Сірої дивізії Армії УНР, повстанського отамана на Полтавщині Михайла Гаврилка важко сказати змістовніше, ніж це зробив Юрій Липа: "Михайло Гаврилко почував себе приналежним до будучої України, простої, безоглядної і войовничої. Гаврилко завжди буде цікавий для українців, як довго є українська земля, бо він виріс з цієї землі".

Осип Назарук – перший біограф Гаврилка – стверджував: "Михайло запізнився з народженням найменше на 400 років. Вже за часів Хмельницького не чувся б він надто добре на загальній раді козацьких полковників і отаманів".

Чому влада робітників і селян знищила митця, для якого Тарас Шевченко й Святослав Завойовник були найвищими авторитетами, автора "бурхливої шевченкіани, який увічнив Кобзаря у погруддях, пам'ятниках, барельєфах, горельєфах, портретах, плакетках, медальйонах та у слові"? Відповідь криється у наведеній цитаті Ю.Липи, котрий мав намір написати про "пригоди полтавського козака у Кракові, Чернівцях, Хотині, Каневі, Відні, Парижі, Львові чи Полтаві", але не встиг, теж замордований енкаведистами.

Свою боротьбу з Російською імперією М.Гаврилко розпочав на зорі XX століття як член Революційної української партії, закликаючи земляків-селян забирати поміщицьку землю. В 1904–05 роках у Петербурзі організовував студентські страйки. Емігрував до Австро-Угорської імперії, де з осені 1914 року, як відпоручник Союзу визволення України, агітував українців у таборі для військовополонених у Фрайштадті підтримати боротьбу за самостійну державу. В складі УССів воював із Росією у Карпатах, під Болеховим, Калушем… Творив Сіру дивізію Армії УНР. Член Полтавського губернського повстанського комітету, отаман загону (1919–20 рр.).

Цей "ідеаліст, правдомовний романтик, геніальний митець, хоробрий воїн" розпочав своє мистецьке навчання в Миргородській художньо-промисловій школі (викладач Опанас Сластьон). Далі були Санкт-Петербурзьке училище технічного малювання ім. барона Олександра Штігліца, Імператорська академія мистецтв (Краків, майстерня Костянтина Лацки), майстерня Еміля Бурделя (Париж). Найбільше імпонували йому роботи Мікеланджело, в якого вчився глибокому розкриттю краси й внутрішньої сили людини, передачі експресії, рухів людського тіла.

Попри модні мистецькі течії початку XX ст. і величезні впливи на тогочасну скульптуру О.Родена та Е.Бурделя, М.Гаврилко зберіг власний народницько-романтичний стиль. Такий собі "експресивний реалізм".

Упродовж усього життя поєднував М.Гаврилко два свої єства – митця і воїна: бажання малювати, ліпити, писати вірші з боротьбою за волю рідної землі й народу (і козаків, і селян). І "в прямому розумінні цього слова згорів у вогні Української революції": восени 1920 року на полтавському вокзалі він "загинув у печі локомотива, куди його вкинули більшовики".

Михайло Гаврилко виготовив чотири проекти пам'ятника Тарасові Шевченку для Києва і мав усі підстави перемогти вже у першому конкурсі, в якому монумент, за оцінкою Миколи Голубця, "наче квінтесенція Шевченкової поезії, ще закоханої у минувшині і не зневіреної у її велич". Якби не багатолітня боротьба, якби не поразка визвольних змагань, якби в журі конкурсу переважали не промосковські монархісти і шовіністи, якби… Завершилася ці змагання спаленням графіки митця в котельні Львівського музею українського мистецтва у 1952 році.

Нарешті, сталося. 6 липня 2011 р. відомий дослідник першої Української революції й руху протимосковського спротиву у Холодному Ярі Роман Коваль у Національному музеї Тараса Шевченка презентував нову книгу "Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею. Історичний нарис" // Київ, Історичний клуб "Холодний Яр". – Вінниця: ДП "Державна картографічна фабрика", 2011. – Серія "Отаманія XX століття". – Кн. 2. – 472 с.

Ця книга стала справжнім проривом у творчості Р.Коваля. Він знайшов спонсорів для видання художнього, мистецького 472-сторінкового кольорового альбома на крейдованому папері з твердою кольоровою палітуркою, насиченого 600-ма листівками і світлинами, які побачили світ вперше після десятиріч забуття, а також сотні документів, корисних і фахівцям, і любителям історії. Учасники презентації ознайомилися з виставкою "Михайло Гаврилко як митець" (із колекції В.Яцюка).

Є ще одна особливість книги. Її рецензенти – заслужений працівник культури України Віталій Ханко та заслужений діяч мистецтв України Володимир Яцюк серед іншого допомагали авторові з матеріалами. Є ще й нащадки Гаврилка, онуки – брати Абрагамовичі. Вперше, як висловився Р.Коваль, він діяв не наосліп і перерахував імена десятків людей, котрі допомагали йому відшукати творчий спадок Гаврилка і репродукувати його.

Вчений секретар Національного музею ім. Т.Шевченка, письменник Василь Портяк, ведучи презентацію, сказав, що "Роман Коваль повертає імена, які вже давно повинні вивчатися у школах та вишах". У цьому випадку йдеться про скульптора, якого мистецтвознавець Юхим Михайлів ще в 1929 році ввів у першу десятку найкращих скульпторів України за понад два століття. За цю оцінку і він заплатив життям.

НОВІ КНИГИ

СОНАТИ ВОЛИНСЬКОГО ВІТРУ

Нещодавно у видавничому центрі "Просвіта", в Севастополі, вийшла поетична збірка Івана Кассали "Сонети волинського вітру".

Лірика Івана Кассали вражає щирістю, безмежною любов'ю до України і – до Волині, яка стала для автора малою батьківщиною. Нещодавно він став лауреатом премії імені адмірала Ярослава Окуневського Військово-Морських Сил України, з чим редакція "Нації і держави" сердечно вітає пана Кассалу.

Пропонуємо увазі наших читачів добірку поезій І.Кассали з його нової книги.

Іван КАССАЛА

УКРАЇНІ

Україно моя, солов'їна весна!
Нас чарує одвічна краса.
Ти, як біла калина в саду, зацвіла
І весною пливеш в небеса.

Як тобі до лиця осокори стрімкі
І вишневі сади з білизною осель.
Пломеніє душа – рідні струми дзвінкі
Від троїстих музик і пісень.

Україно моя, дорога, золота!
Твоя слава у стиглих хлібах.
Над тобою є сила – молитва свята,
І тріпоче нескорений стяг.

ПІСНЯ ПРО ВОЛИНЬ

Краю ти мій, синьозоре Полісся
Чиста, джерельна волинська земля,
Ти моє серце, ти моя пісня.
Ти Батьківщина кохана моя.

Як не любити поля неозорі.
Сині озера, вишневі садки,
В колосі золото грає, як море,
Від трудової твоєї руки.

Все бережу краю рідного зорі,
Від ворогів, від біди бороню.
Ти моя доля, радість і горе,
Серцем звеличую пісню твою!

Рідна земля, наче сонячне літо,
Тішить жнивами, дарами садів...
Ні, я без тебе не зможу прожити:
Тут мої друзі, родина, батьки.

Рідна Волинь – сторона лебедина.
Славна, чарівна перлина Землі.
Тут розцвіли наша врода і сила,
І пробудились початки твої.

ДАЙ ПОРАДУ, БАТЬКУ

Батьку рідний, наш Тарасе,
Нащо нас покинув?
За тобою гірко плаче
Мати – Україна.
Ми від Дону і до Сяну
Прагли до свободи,
Та в господі росіяни
Чинять лихо й шкоду...
Син великий України,
Світлий наш пророче,
То ж відкрий своїй родині
Заплющені очі.
Поки ще не повмирали,
Поки кров козацька
Нам у жилах люто грає,
Дай пораду, батьку!
Розкажи тупим гетьманам,
Як з народом жити.
Доки буде безталанний
Бідний люд тужити?
Доки будемо по світу
Плентатись рабами?

Над Дніпром лиш гомін вітру:
"Лихо мені з вами".

МАМИНА ПІСНЯ

Зелена діброво, не клич свого сина
В осіннє життя та ліричну снагу.
Я тут, на Волині, в садах України
В стрімких яворах і озерах живу.

В хлібах золотих і руках роботящих,
В небесній блакиті, в живиці росин.
Не знаю садів багатіших і кращих
Ніж матері пісня – чарівна Волинь.

Та пісня зі мною мандрує по світу,
А серце кохає тебе молоду
Дівчину-Волинь, що Господь
дав любити
І, мабуть, ріднішу я більш не знайду!

ВІЧНІСТЬ КРУТ

Рідну станцію Крути
Нам повік не забути.
Тут за волю загинув
Юний цвіт України.

Хочу серцем відчути
Грізні промені Кругів,
І відвагу, і крила –
В чому нації сила!

В тому чистому полі
Поросло все на крові...
Жита рідного колос
Все шепоче про волю.

Серця біль не залишить –
Шпиль кургану і вічність...

Втрачене свідоцтво про реєстрацію Київської обласної крайової організації Української республіканської партії Лук'яненка № 137 від 11 квітня 2007 р., видане Київським обласним управлінням юстиції, вважати недійсним.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9